

Nota van Inlichtingen

Aanbestedende dienst	Ministerie van Economische Zaken
Betreft	Vragen Europese aanbesteding ten behoeve van Onderzoek Corporate Governance Code
Kenmerk	TN 540386
Datum	<i>19 september 2025</i>

In deze Nota van Inlichtingen geeft opdrachtgever antwoord op de in het kader van de hierboven genoemde aanbesteding gestelde vragen en geplaatste opmerkingen. Deze nota van inlichtingen maakt onderdeel uit van de aanbesteding "Onderzoek Corporate Governance Code" met IUC-kenmerk 202503128 en TenderNed-kenmerk TN 540386.

Nr.	N.a.v.	Vraag	Antwoord
1.	Algemeen	Wij zijn enthousiast met de voorbereidingen gestart gezien onze affiniteit met corporate Nederland en de maatschappelijke relevantie die een betekenisvol onderzoek naar de naleving van de corporate governance code kan opleveren. Echter, bij nadere bestudering van bijlage 8 over belangenverstremgeling parkeren wij alle voorbereide vragen en stellen daarvoor in de plaats de volgende vraag: is de aanbestedende dienst bereid om de voorwaarden in relatie tot belangenverstremgeling vermeld in bijlage 8 zodanig te versoepelen dat commerciële partijen de kans krijgen (mogelijk in samenwerking met een universiteit) mee te dingen naar deze opdracht?	<p>Het is de Aanbestedende dienst niet duidelijk welke aanpassing u precies verlangt met betrekking tot de in Bijlage 8 omschreven voorwaarden. U komt namelijk niet met een uitgewerkt voorstel waar gericht op kan worden gereageerd.</p> <p>De Aanbestedende dienst acht de bepalingen inzake belangenverstremgeling, zoals opgenomen in Bijlage 8, essentieel om de onafhankelijkheid en objectiviteit van het onderzoek te waarborgen. De voorwaarden zijn ook helder en het moet Inschrijver naar de mening van de Aanbestedende dienst duidelijk zijn waaraan hij geacht wordt te voldoen. De voorwaarden sluiten niet uit dat commerciële partijen, al dan niet in samenwerking met een universiteit, kunnen inschrijven. Inschrijvers kunnen in hun verklaring en Inschrijving aangeven op welke wijze zij (dreigende) belangenverstremgeling voorkomen of mitigeren. De Aanbestedende dienst ziet daarom geen directe aanleiding om de voorwaarden in Bijlage 8 te wijzigen.</p>
2.	Aanbestedingsdocument 202503128, paragraaf 1.4.	Geïnteresseerde heeft mogelijk n.a.v. de eerste nota van inlichtingen nog aanvullende vragen. Bent u bereid ruimte in de planning op te nemen voor een tweede vragenronde?	Nee, de Aanbestedende dienst is niet bereid ruimte in de planning op te nemen voor een tweede officiële nota van inlichtingen. De gehele planning is zorgvuldig vastgesteld en wijziging hierin zou leiden tot implicaties in o.a. planning die de Aanbestedende dienst niet als wensend acht.
3.	Aanbestedingsdocument 202503128, paragraaf 5.4.1., 5.4.2, en 5.4.3. kwaliteit beantwoording	<p>"Kunt specifieker toelichten wat het verschil is tussen "uitmuntend" en</p> <p>"goed" voor wat betreft de kwaliteit beantwoording op de 3 subgunningscriteria."</p>	Zoals in de tabellen met schaalverdeling in het Aanbestedingsdocument is weergegeven, zit het verschil tussen een "uitmuntend" en "goed" in de mate van uitwerking van het antwoord en de aantoonbare meerwaarde en de mate van duidelijkheid daarvan.

Nr.	N.a.v.	Vraag	Antwoord
4.	Aanbestedingsdocument 202503128, paragraaf 1.3	<p>"In paragraaf 1.3 wordt gesteld dat "Het merendeel van de bepalingen in de Code richt zich op de Beursgenoteerde vennootschappen, slechts een beperkt deel (ca. 7) op de Institutionele beleggers. De bepalingen voor Institutionele beleggers zijn nieuw toegevoegd in de Code in 2022 en niet eerder in nalevingsonderzoeken betrokken." In paragraaf 1.2 wordt gesteld dat ""Sinds de inwerkingtreding wordt dit onderzoek jaarlijks uitgevoerd". Kunt u bevestigen dat:</p> <p>a. Onderzoek jaarlijks is uitgevoerd tot en met boekjaar 2024 en dat deze resultaten beschikbaar zijn; en</p> <p>b. Institutionele beleggers al dan niet zijn meegenomen in de onderzoek jaren vanaf boekjaar 2022."</p>	<p>a. Nee, de Aanbestedende dienst kan dat niet bevestigen. Er is een nieuwe commissie begin 2025 benoemd. Haar eerste onderzoek wordt nu over boekjaar 2024 verricht. Daarvoor was de laatste monitoring over boekjaar 2021.</p> <p>b. Nee, de Aanbestedende dienst kan dat niet bevestigen. De institutionele beleggers zijn in het onderzoek vanaf boekjaar 2024 meegenomen. Over het boekjaar 2022 en 2023 zijn geen onderzoeken uitgevoerd omdat er geen commissie was.</p>
5.	Aanbestedingsdocument 202503128, paragraaf 2.1	<p>U geeft aan dat de uitvoering van opdracht moet leiden tot een betekenisvol eindproduct. Kunt u iets meer duiden over hoe u aankijkt naar de eindverantwoordelijkheid van het onderzoek? Dwz is na acceptatie van de uitkomsten de Commissie verder verantwoordelijk voor de inhoud en opvolging. Dit ook in het licht van het in de PvE 6.1. benoemde verzekeringskosten.</p>	<p>Ja, de Aanbestedende dienst kan bevestigen dat na acceptatie van de uitkomsten en oplevering van de rapportage de Commissie verder verantwoordelijk is voor de inhoud en opvolging.</p>
6.	Aanbestedingsdocument 202503128, paragraaf 2.1.1	<p>Gesteld wordt dat "De G-bepalingen worden niet meegenomen in het nalevingsonderzoek omdat ze beperkt betekenisvol toetsbaar zijn. Onder 'pas toe of leg uit' wordt naleving namelijk verondersteld zolang nalevingsplichtigen niet verklaren af te wijken. Een selectie van de G-bepalingen (en met name G-bepalingen die niet gedekt worden door R-bepalingen) krijgen wel een plaats in het verdiepend onderzoek". Kunt u bevestigen dat onder de huidige uitvraag en toekomstig onderzoek (boekjaren 2025 ev.) de G-bepalingen buiten scope zijn?</p>	<p>Ja, de Aanbestedende dienst kan bevestigen dat de G-bepalingen buiten scope zijn van het nalevingsonderzoek. Zoals aangegeven krijgen de G-bepalingen wel een plaats in het verdiepend onderzoek.</p>

Nr.	N.a.v.	Vraag	Antwoord
7.	Aanbestedingsdocument 202503128, paragraaf 2.1.1	"Gesteld wordt: "Voor het boekjaar 2024 (het laatste te onderzoeken jaar onder het huidige contract) zal de navolgende methodiek van toetsing op naleving en rapportage gevolgd worden". Kunt u bevestigen dat de monitor in 2022 en 2023 is uitgevoerd en kunt u de resultaten hiervan delen? In aanvulling, wanneer verwacht u de onderzoeksresultaten over boekjaar 2024 beschikbaar te kunnen stellen."	Zie het antwoord op vraag 4.
8.	Aanbestedingsdocument 202503128, paragraaf 2.1.2	Kan de onderzoeksdata uit voorgaande onderzoeken beschikbaar worden gesteld om dubbelingen van bevindingen en adviezen die in voorgaande jaren ook al waren geopperd, maar niet van zodanig gewicht waren dat die tot aanpassingen van de code hebben geleid, te voorkomen.	Ja, de Aanbestedende dienst kan bevestigen dat de onderzoeksdata uit voorgaande onderzoeken op geaggregeerde basis beschikbaar is.
9.	Aanbestedingsdocument 202503128, paragraaf 2.1.2 en PvE 1.1	Kunt u aangeven in hoeverre nalevingsplichtigen verplicht zijn om mee te werken aan het onderzoek?	Nalevingsplichtigen zijn niet verplicht om mee te werken aan het onderzoek. De ervaring leert echter dat de Nalevingsplichtigen wel mee willen werken. De Corporate Governance Code is een instrument van zelfregulering. Er is een bestuurs- of strafrechtelijke handhaving ten aanzien van de naleving van de Code en medewerking aan het onderzoek mogelijk.
10.	Aanbestedingsdocument versie 2, hfst 2.1.2, pagina 12	U vraagt in het aanbestedingsdocument (versie 2) om een betekenisvol eindproduct die vergelijkbaar is met rapportage uit de voorgaande jaren. In de rapportages van voorgaande jaren werden organisaties met naam genoemd om te illustreren hoe zij bepalingen naleven c.q. hoe zij dit verantwoord hebben. Wenst u wederom dat organisaties met naam worden genoemd in de eindproducten (rapportages) van het nalevingsonderzoek?	Ja, de Aanbestedende dienst kan bevestigen dat zij wederom Nalevingsplichtigen met naam in de eindproducten wil noemen die een goed voorbeeld geven, mits er toestemming is gegeven door de Nalevingsplichtigen. Het geven van voorbeelden van Nalevingsplichtigen die elementen uit de Code op een goede wijze weergeven kan ertoe bijdragen dat andere Nalevingsplichtigen eerder geneigd zijn dat over te nemen dan wanneer verwezen wordt naar voorbeelden die verbetering behoeven. Andere vormen van positieve beïnvloeding zijn echter ook mogelijk.

Nr.	N.a.v.	Vraag	Antwoord
11.	Aanbestedingsdocument versie 2, hfst 2.6 en 4.2.1, pagina 13	<p>U geeft in het aanbestedingsdocument (versie 2) het belang van onafhankelijkheid aan, zowel binnen de eigen organisaties, als jegens de Opdrachtgever en Nalevingsplichtigen. U geeft onder meer aan dat het tegelijkertijd adviseren, controleren of anderszins zakelijk verbonden zijn met een of meer partijen waarop het nalevingsonderzoek betrekking heeft, niet mogelijk is (... geen sprake is ...) <u>en</u> dat passende maatregelen zijn genomen om belangenverstrengeling gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst te voorkomen. In bijlage 8 zijn deze eisen nader geconcretiseerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ U geeft aan dat voor de organisaties in scope van het onderzoek waarmee wel een zakelijke relatie en/of afhankelijkheid bestaat, deze relatie volledig is gespecificeerd inclusief een toelichting op de getroffen passende maatregelen. Kunt u ermee instemmen dat wij dit (zoals opgenomen in artikel 4 in bijlage 8) generiek kunnen opstellen daar deze maatregelen (chinese walls) voor al onze klanten en opdrachten gelden? Zo niet, betekent dit dat wij voor alle organisaties in scope maatregelen moeten opnemen daar wij met alle organisaties in scope zakelijke banden hebben. <p>Artikel 5 impliceert dat wij voor alle nieuwe opdrachten die wij aangaan met de organisaties in scope schriftelijke toestemming moeten ontvangen van de Opdrachtgever en Commissie. Kan deze bepaling vervallen gegeven de waarborgen uit artikel 4. Wij achten deze eis niet werkbaar in de praktijk</p>	<p>Nee, uitsluitend generieke maatregelen zijn niet voldoende. Voor artikel 3 en 4 geldt dat inschrijvers hun generieke maatregelen (zoals de genoemde Chinese walls, compliance-maatregelen en meldplichten) als basis mogen opnemen in hun verklaring. Een uitsluitend generieke beschrijving is echter onvoldoende. Indien er sprake is van een zakelijke relatie en/of afhankelijkheid met organisaties binnen de scope van het onderzoek, dient de inschrijver dit per organisatie te specificeren en toe te lichten hoe de generieke maatregelen in dat specifieke geval worden toegepast.</p> <p>Nee, artikel 5 kan niet vervallen. Dit artikel ziet op nieuwe zakelijke relaties die tijdens de looptijd van de raamovereenkomst kunnen ontstaan. Voorafgaande toestemming van de Opdrachtgever en Commissie is noodzakelijk om de onafhankelijkheid en objectiviteit gedurende de gehele looptijd van de overeenkomst te waarborgen in mogelijk nieuwe relaties. De bepalingen van artikel 5 vullen de waarborgen uit artikel 4 aan en zijn daarmee onverkort van toepassing. Uiteraard dient een Opdrachtnemer in de situatie zoals omschreven in artikel 5 ook aan te geven welke passende maatregelen getroffen gaan worden in de zin van artikel 3 en 4.</p>
12.	Aanbestedingsdocument 202503128, paragraaf 2.6 en 4.2.1.	Zoals vermeld in 4.2.1 van het aanbestedingsdocument. Er staat als voorbeeld van belangenconflict: "Het tegelijkertijd adviseren, controleren of anderszins zakelijk verbonden zijn met een of meer partijen waarop het onderzoek betrekking heeft". Als organisatie doen wij opdrachten bij een zeer beperkt aantal beursgenoteerde ondernemingen. Leiden dergelijke opdrachten op voorhand tot uitsluiting of is dat een adviestraject dat niet direct gekoppeld is	Zie ook het antwoord op vraag 1. Het uitvoeren van opdrachten voor organisaties die onder de scope van het onderzoek vallen, leidt niet op voorhand tot uitsluiting. Wel dient de Inschrijver in Bijlage 8 deze relaties te specificeren en voldoende aannemelijk te maken dat potentiële belangenverstrengeling adequaat wordt voorkomen of beheerst. De Aanbestedende dienst beoordeelt dit op basis van de door de Inschrijver verstrekte informatie en getroffen

Nr.	N.a.v.	Vraag	Antwoord
		aan dit onderzoek en kunnen deze nader toegelicht worden in bijlage 8 – verklaring onafhankelijkheid?	maatregelen en kan mogelijk op basis daarvan tot een eindoordeel komen dat Inschrijver uitgesloten dient te worden van verdere deelname aan de aanbestedingsprocedure. Waar nodig zal de Aanbestedende dienst om toelichting vragen.
13.	Aanbestedingsdocument versie 2, hfst 4.3.2, pagina 17 e.v.	<ul style="list-style-type: none"> • Onder de geschiktheidseisen zijn referentie-eisen opgenomen. <ul style="list-style-type: none"> ○ Kunt u bevestigen dat u met de zinsnede ‘... met betrekking tot nalevings- en/of verdiepend(e) onderzoek(en)’ bedoelt dat ook verdiepende onderzoeken naar governance gerelateerde onderwerpen als referentieopdrachten in aanmerking komen? Bijvoorbeeld een onderzoek voor een organisatie waarbij onderzocht wordt in welke mate de organisatie wel/niet voldoet aan specifieke governance richtlijnen en wet- en regelgeving? ○ Indien bovenstaande vraag niet bevestigd wordt zijn wij van mening dat de referentie eisen onredelijk zijn gezien de beperkt aantal nalevingsonderzoeken van geringe omvang die jaarlijks worden verricht. Zou in dat geval de opdrachtgeverschap van één van onze tekeningsbevoegde medewerkers van nalevingsonderzoeken van andere corporate governancecodes beschouwd kunnen worden als een adequate referentie, gegeven de kennis en ervaring van nalevingsonderzoeken die dit met zich meebrengt? 	Ja, de Aanbestedende dienst bevestigt dat verdiepende onderzoeken naar governance gerelateerde onderwerpen als referentieopdrachten, zoals in het voorbeeld benoemd, volstaat.
14.	Aanbestedingsdocument 202503128, paragraaf 5.4	Kunt u bevestigen dat er geen vormvereisten worden gesteld aan de documenten met betrekking tot de drie gunningscriteria kwaliteit?	Ja, de Aanbestedende dienst bevestigt dat er geen vormvereisten worden gesteld met betrekking tot de drie subgunningscriteria kwaliteit.

Nr.	N.a.v.	Vraag	Antwoord
15.	Bijlage 2	<p>In 4.5-4.7 staat onder meer dat Opdrachtnemer de bevindingen over de (niet-)naleving van de Code door een Nalevingsplichtige aan de betreffende Nalevingsplichtige dient voor te leggen ter validatie. Kunt u nader uiteenzetten hoe het proces van het voorleggen van bevindingen over (niet-)naleving van de Code aan de betreffende Nalevingsplichtige ter validatie in de praktijk wordt vormgegeven? In welke situaties is validatie door de Nalevingsplichtige noodzakelijk, en wat is de achterliggende gedachte bij deze bepaling?</p>	<p>De Opdrachtnemer benadert veelal via email de contactpersonen van de Nalevingsplichtigen. Bij de laatste Opdracht werd dit moment gecombineerd met het uitsturen van de vragenlijst/survey. De gedachte achter de validatie is dat een additionele check plaatsvindt of de eerste beoordeling door Opdrachtnemer correct is. Het is namelijk mogelijk dat sommige punten onder andere bewoordingen dan in de Code gebruikt in het bestuursverslag of andere documenten zijn opgenomen of dat het bestuursverslag of andere documenten niet voldoende informatie geven. Met de validatie wordt Nalevingsplichtigen de mogelijkheid geboden aanvullende informatie te geven indien noodzakelijk en biedt Opdrachtnemer meer zekerheid over de juistheid van de rapportage in het eindproduct.</p>
16.	Bijlage 8	<p>Kunt u toelichten in hoeverre er ruimte is voor aanpassing of onderhandeling van de onafhankelijkheidsverklaring (bijlage 8), gezien het feit dat de huidige formulering voor een aanzienlijk deel van de marktpartijen, zoals consultants, accountants en advocatenkantoren zeer onwenselijk is? We doelen hier met name op bepaling 2,3 en 5 van de onafhankelijkheidsverklaring. Op welke wijze wordt bij de toepassing van deze bepaling rekening gehouden met marktpartijen die in Nederland diensten verlenen aan beursgenoteerde ondernemingen, zodat de opdracht voor hen uitvoerbaar blijft? Is het mogelijk om bepaling 2, 3 en 5 zo aan te passen dat de bevestiging zoals opgenomen onder punt 4 van de onafhankelijkheidsverklaring voldoende is?</p>	<p>Aanbestedende dienst is ervan overtuigd dat marktpartijen die in Nederland diensten verlenen aan beursgenoteerde ondernemingen deze opdracht kunnen uitvoeren onder de voorwaarden die nu zijn gesteld in de Aanbestedingsdocumenten inclusief Bijlagen. De bepalingen van Bijlage 8 zijn noodzakelijk om onafhankelijkheid en objectiviteit te waarborgen en worden niet aangepast. Voor een goede en onafhankelijke uitvoering van de overeenkomst acht de Aanbestedende dienst deze voorwaarden essentieel en ook proportioneel. Inschrijvers die zakelijke relaties hebben met organisaties binnen de scope kunnen deze in Bijlage 8 specificeren en toelichten welke maatregelen zijn getroffen om belangenverstremgeling te voorkomen of te mitigeren. Het biedt de Aanbestedende dienst / Opdrachtgever goede handvatten om tot beoordeling te kunnen overgaan. Daarmee wordt voldoende ruimte geboden voor marktpartijen om een geldige Inschrijving te doen.</p>

Opmerkingen artikel concept Raamovereenkomst, concept Verwerkersovereenkomst en ARVODI-2025

Nr.	N.a.v. artikel uit document	Reden van bezwaar	Tekstsuggesties	Antwoord
17.	Artikel 1.5 Raamovereenkomst	Kunt u bevestigen, dat de eventuele aanpassingen n.a.v. de nota van inlichtingen, direct in de overeenkomst worden verwerkt, nu de raamovereenkomst en de verwerkersovereenkomst in rangorde voor de nota van inlichtingen komen?		Ja, de Aanbestedende dienst bevestigt dat de aanpassingen in de Raamovereenkomst worden verwerkt bij de voorlopige gunning.
18.	Artikel 1.9, artikel 7 van de Raamovereenkomst en artikel 23.1, 23.4 en 23.5 van de ARVODI: auteursrechthebbende en IE rechten	<p>Artikel 1.9 en artikel 7 van de Raamovereenkomst en artikel 23.1, 23.4 en 23.5 van de ARVODI stelt een volledige overdracht van het intellectueel eigendomsrecht en de auteursrechten als rustend op de resultaten van de overeenkomst. Hier kunnen wij niet mee akkoord gaan. Dit brengt mee dat de Opdrachtgever het alleenrecht verkrijgt op de producten en het recht heeft om de producten als resultaat van de overeenkomst met derden te delen en/of te openbaren en/of inhoudelijk te wijzigen, zonder dat daarvoor voorafgaande toestemming nodig is van Opdrachtnemer. Opdrachtnemer verliest hierdoor de grip op zowel de inhoud als de verspreidingskring van de producten, wat met name bezwaarlijk is waar het gaat om producten die voorzien zijn van de bedrijfsnaam en/of het logo van Opdrachtnemer.</p> <p>Een gebruiksrecht van de de Opdrachtgever op de resultaten zou op dit punt voldoende moeten zijn. Gelet op het voorgaande hierbij het verzoek of u bereid bent om artikel Artikel 1.9, artikel 7 van de Raamovereenkomst en artikel 23.1, 23.4 en 23.5 van de ARVODI als volgt aan te passen: (zie hiernaast)</p> <p>Indien u hiermee niet kunt instemmen, zou u dan kunnen toelichten waarom?</p>	<p><i>"(Intellectuele) eigendomsrechten die reeds voor de datum van deze overeenkomst aan de Opdrachtgever of de Opdrachtnemer in eigendom toebehoorden (of aan één van hen in licentie zijn gegeven) blijven aan de oorspronkelijke bezitter (c.q. aan de licentiegever) toebehoren. De Opdrachtnemer behoudt zich alle rechten van (intellectuele) eigendom voor met betrekking tot de producten van de geest welke hij gebruikt of heeft gebruikt en/of ontwikkelt en/of heeft ontwikkeld in het kader van de uitvoering van de opdracht, en ten aanzien waarvan hij de auteursrechten of andere rechten van (intellectuele) eigendom heeft of geldend kan maken. De Opdrachtgever heeft het recht de resultaten van de opdracht te gebruiken, voor zover passend</i></p>	<p>De bepalingen in de Raamovereenkomst (art. 1.9 en art. 7) en de ARVODI-2025 (art. 23.1, 23.4 en 23.5) inzake de overdracht van intellectuele eigendomsrechten en auteursrechten zijn van toepassing en worden niet aangepast. Het is inherent aan de aard van deze opdracht dat de resultaten volledig aan de Opdrachtgever toekomen, zodat deze de uitkomsten van het onderzoek naar eigen inzicht kan gebruiken, delen en publiceren.</p> <p>Daarbij geldt dat vermelding van een bedrijfsnaam of logo van Opdrachtnemer in rapportages niet vereist is.</p>

			<i>binnen het doel van de opdracht."</i>	
19.	Artikel 2.1 van de Raamovereenkomst: duur	In artikel 2 lid 1 van de overeenkomst is een eenzijdige verlengingsmogelijkheid opgenomen voor de Opdrachtgever. Dit artikel biedt geen mogelijkheid voor Opdrachtnemer om niet in te stemmen met de verlenging. Onzes inziens zou de Opdrachtnemer die mogelijkheid wel moeten hebben, bijv. om redenen van wijzigingen in personeel of bedrijfsvoering, financiële situatie, etc, maar ook in het kader van mogelijke onafhankelijkheidsconflicten (wanneer een aan ons gelieerde onderneming bijv. de wettelijke controle bij u gaat uitvoeren). Kunt u derhalve akkoord gaan met het toevoegen aan dit artikel van de mogelijkheid voor Opdrachtnemer om niet met de verlenging in te stemmen, uiteraard met inachtneming van een redelijke termijn in het licht van het moeten contracteren met een andere partij door Opdrachtgever?		Akkoord. Artikel 2 lid 1 van de Raamovereenkomst wordt uitgebreid met de mogelijkheid voor Opdrachtnemer om niet in te stemmen met een aanstaande verlenging. Dit moet dan 6 maanden voor de aanstaande verlenging worden aangegeven, zodat Opdrachtgever tijdig een nieuwe partij kan contracteren.
20.	Artikel 9.1 van de Raamovereenkomst: onderzoeksmateriaal	Wij kunnen niet voldoen aan het gestelde in artikel 9.1 van de Raamovereenkomst. Vanwege interne risk- en compliance redenen dienen wij zowel gedurende als na afloop van de opdracht een eigen intern werk dossier te kunnen aanhouden met daarin kopieën (inclusief backups) van relevante documenten, uiteraard onder de op ons rustende geheimhoudingsverplichtingen. Dit dient tevens het belang van de Opdrachtgever, omdat dit Opdrachtnemer in staat stelt om na afloop van de opdracht vragen van Opdrachtgever te kunnen beantwoorden, bijv. over hoe bepaalde resultaten of conclusies tot stand zijn gekomen. Daarnaast is het aanhouden van een dossier noodzakelijk voor Opdrachtnemer om zich in een mogelijk geschil na afloop van de opdracht te kunnen verdedigen. Gelet op het voorgaande, kunt u instemmen met het buiten	<i>"Artikel 19.1 laat onverlet dat Opdrachtnemer ter zake van de opdracht een dossier aanhoudt met daarin kopieën van relevante stukken, onder voorwaarde dat Opdrachtnemer passende maatregelen neemt om de vertrouwelijkheid en veilige bewaring van het dossier te waarborgen."</i>	Artikel 9.1 van de Raamovereenkomst blijft van toepassing. Het onderzoeksmateriaal komt in eigendom toe aan de opdrachtgever en dient door opdrachtnemer aan opdrachtgever te worden overgedragen. Opdrachtnemer houdt het dossier op grond van artikel 9.1 onder zich, dus in deze zin blijft het dossier voor de duur van 5 jaar in de administratie van Opdrachtnemer. Dit laat echter onverlet dat opdrachtnemer ten behoeve van zijn interne compliance en voor het kunnen beantwoorden van vragen van opdrachtgever een eigen dossier

		<p>toepassing verklaren van artikel 9.1 van de Raamovereenkomst?</p> <p>Zo nee, kunt u dan akkoord gaan met opnemen van de volgende bepaling in de overeenkomst? (zie hiernaast)</p>		<p>met kopieën van relevante stukken mag aanhouden, mits:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dit strikt noodzakelijk is voor de uitvoering van de overeenkomst of de verantwoording daarvan; - passende maatregelen zijn getroffen om vertrouwelijkheid en veilige bewaring te waarborgen; en - de geheimhoudingsverplichtingen uit de overeenkomst onverkort van toepassing zijn. <p>Het bijhouden van een dergelijk dossier ontslaat opdrachtnemer niet van de verplichting om al het onderzoeksmateriaal aan opdrachtgever over te dragen conform artikel 9.1 en om op grond van artikel 9.3 toestemming aan Opdrachtgever te vragen wanneer sprake is van mogelijk gebruik van het onderzoeksmateriaal voor andere doeleinden zoals beschreven in de Raamovereenkomst.</p>
21.	ARVODI 2025 artikel 12.1	<p>Artikel 12.1 ARVODI bepaalt dat Opdrachtnemer de gegenereerde gegevens alleen voor het uitvoeren van de Diensten mag gebruiken en voor zover dit gebruik noodzakelijk en proportioneel is voor de Diensten. Omdat wij ook accountantsdiensten verlenen, kwalificeren wij als verwerkingsverantwoordelijke en zijn wij voor wat betreft onze dienstverlening onderworpen aan riskmanagement en quality review</p>		Akkoord.

		<p>vereisten. Kunt u derhalve akkoord gaan met het zodanig wijzigen van dit artikel dat Opdrachtnemer in staat is persoonsgegevens te verwerken voor risk management en quality review vereisten, interne zakelijke doeleinden, het voldoen aan toepasselijke wet- en (beroeps) regelgeving en in verband met een tucht-, civiel-, bestuurs- en/of strafrechtelijke procedure (een juridische procedure) waar Opdrachtnemer of personen verbonden aan of werkzaam bij Opdrachtnemer betrokken zijn en waarbij deze informatie van belang kan zijn?</p> <p>Indien u hiermee niet akkoord kunt gaan, zou u dan kunnen toelichten waarom?</p>		
22.	Artikel 12.2 ARVODI	<p>In artikel 12.2 ARVODI wordt bepaald, dat Opdrachtnemer persoonsgegevens alleen verwerkt in opdracht en op basis van schriftelijke instructies van Opdrachtgever, tenzij er sprake is van andersluidende wettelijke voorschriften. Omdat wij ook accountantsdiensten verlenen, kwalificeren wij als verwerkingsverantwoordelijke en zijn wij voor wat betreft onze dienstverlening onderworpen aan riskmanagement en quality review vereisten. Kunt u derhalve akkoord gaan met het zodanig wijzigen van dit artikel dat Opdrachtnemer in staat is persoonsgegevens te verwerken voor risk management en quality review vereisten, interne zakelijke doeleinden, het voldoen aan toepasselijke wet- en (beroeps) regelgeving en in verband met een tucht-, civiel-, bestuurs- en/of strafrechtelijke procedure (een juridische procedure) waar Opdrachtnemer of personen verbonden aan of</p>		Akkoord.

		<p>werkzaam bij Opdrachtnemer betrokken zijn en waarbij deze informatie van belang kan zijn?</p> <p>Indien u hiermee niet akkoord kunt gaan, zou u dan kunnen toelichten waarom?</p>		
23.	Artikel 13 ARVODI	<p>In het kader van de bescherming van de privacy van onze medewerkers achten wij het bezwaarlijk indien door Opdrachtgever een veiligheidsonderzoek zal worden uitgevoerd. In dat kader willen wij het volgende voorstellen. Wij zullen indien aan de orde, als Opdrachtnemer richting Opdrachtgever volledig instaan voor de kwaliteit en integriteit van de door ons ten behoeve van de opdracht bij Opdrachtgever in te zetten medewerkers. Desgewenst zijn wij bereid om voorafgaand aan de opdracht een aanvullende screening uit te laten voeren (via Validata) met betrekking tot die medewerkers die wij ten behoeve van deze opdracht bij u zullen inzetten en zijn wij tevens bereid de uitkomst daarvan aan u te bevestigen. Kunt u aangeven of u kunt instemmen met bovenbeschreven procedure in het kader van de eventuele uitvoering van een veiligheidsonderzoek naar onze medewerkers?</p>		<p>Niet akkoord. Aanbestedende dienst wenst zelf te kunnen bepalen welk veiligheidsonderzoek passend is voor de betreffende werkzaamheden. Opdrachtgever mag desgewenst van Opdrachtnemer verlangen dat het in te zetten Personeel vooraf aan een veiligheidsonderzoek door de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst (AIVD) wordt onderworpen.</p>
24.	Artikel 19.2 ARVODI	<p>In onze beroepsgroep is het gebruikelijk de aansprakelijkheid te beperken waarbij de maximum aansprakelijkheid in redelijke verhouding staat tot het met de opdracht gemoeide honorarium. Wij wijzen in dit kader naar Voorschrift 3.9 D van de Gids Proportionaliteit die in januari 2022 door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is uitgebracht. Dit Voorschrift 3.9 D bepaalt dat de aansprakelijkheid van de Opdrachtnemer gelimiteerd dient te zijn, waarbij de</p>	<p><i>"Artikelen 19.2 en 19.3 ARVODI worden vervangen door de volgende bepaling. Opdrachtnemer zal zijn werkzaamheden naar beste kunnen verrichten en daarbij de zorgvuldigheid in acht nemen die van hem mag worden verwacht. Indien een fout wordt gemaakt</i></p>	<p>Niet akkoord. Op grond van de wet zijn Partijen in beginsel onbeperkt aansprakelijk voor de schade die zij veroorzaken. In de ARVODI-2025 is er desalniettemin voor gekozen de aansprakelijkheid van Partijen te beperken, zoals blijkt uit artikel 19. De aansprakelijkheidsregeling in de</p>

		<p>aansprakelijkheidsbeperking die in de betreffende branche gebruikelijk is in acht dient te worden genomen. De beperking van de aansprakelijkheid als opgenomen in artikel 19.2 van de ARVODI sluit hier niet bij aan. In artikel 19.2 van de ARVODI, wordt de aansprakelijkheid als volgt beperkt: maximaal vier maal de hoogte van de opdrachtwaarde per gebeurtenis en zes maal de hoogte van de opdrachtwaarde per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is, tot een maximum van € 3.000.000,- per gebeurtenis en € 5.000.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is. Dit is hoger is dan de aansprakelijkheidsbeperking die in onze branche gebruikelijk is.</p> <p>Bovendien is in artikel 19.3 sub d van de ARVODI-2025 opgenomen dat de beperking van aansprakelijkheid niet geldt voor schending van wet- en regelgeving op het terrein van de bescherming van persoonsgegevens of handelen in strijd met de rechtmatige instructies van de verwerkingsverantwoordelijke. Een dergelijke onbeperkte aansprakelijkheid is zeer ongebruikelijk in onze branche. Het risico dat op deze manier bij de Opdrachtnemer wordt neergelegd is bovendien disproportioneel.</p> <p>Wij stellen met in acht neming van het voorgaande voor om onderstaande, marktconforme, bepaling in de overeenkomst op te nemen, ter vervanging van artikel 19.2 en 19.3 ARVODI. Kunt u hiermee akkoord gaan? (zie hiernaast)</p> <p>Indien u hiermee niet akkoord kunt gaan, zou u dan kunnen toelichten waarom?</p>	<p><i>doordat Opdrachtgever aan Opdrachtnemer onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt, is Opdrachtnemer voor de daardoor ontstane schade niet aansprakelijk. De totale aansprakelijkheid van Opdrachtnemer jegens Opdrachtgever voor eventuele fouten die bij zorgvuldig handelen door Opdrachtnemer zouden zijn vermeden, is beperkt tot maximaal driemaal het bedrag van het honorarium dat Opdrachtgever heeft betaald en/of nog verschuldigd is voor de onder de opdracht verrichte specifieke werkzaamheden waaruit de fouten voortvloeien met een maximum van 2,5 miljoen euro. Indien de opdracht een langere doorlooptijd heeft dan twaalf maanden, dan is de totale aansprakelijkheid in het kader van de opdracht beperkt tot maximaal driemaal het bedrag van het honorarium dat Opdrachtgever aan Opdrachtnemer heeft betaald en/of nog verschuldigd is over de laatste twaalf maanden voor de onder de opdracht verrichte specifieke werkzaamheden waaruit de fouten voortvloeien met een maximum van 2,5 miljoen euro. Samenhangende fouten worden daarbij aangemerkt als één fout. De beperking van aansprakelijkheid</i></p>	<p>ARVODI-2025 is zeer recent naar de laatste juridische stand van zaken (inclusief de Gids Proportionaliteit) aangepast. Opdrachtgever vindt het in casu niet opportuun deze aansprakelijkheid nog verder in te perken.</p>
--	--	---	---	--

			<i>geldt niet indien er sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid aan de zijde van Opdrachtnemer en/of indien dwingende (inter)nationale wet- of (beroeps) regelgeving een dergelijke beperking niet toestaat. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor gevolg-, indirecte, bedrijfs- of strafschade en/of winstderving."</i>	
25.	Artikel 23.6 ARVODI	In artikel 23.6 van de ARVODI-2025 wordt bepaald, dat Opdrachtnemer op eerste verzoek van Opdrachtgever de verdediging op zich neemt in een procedure die in verband met de Diensten tegen Opdrachtgever wordt ingesteld wegens inbreuk op de intellectuele eigendomsrechten van een derde en dat Opdrachtnemer Opdrachtgever vrijwaart tegen alle schade en kosten waartoe Opdrachtgever in een dergelijke procedure wordt veroordeeld, en tegen de kosten van die procedure zelf, waaronder de kosten die verband houden met het inwinnen van juridisch advies. Hiermee kan Opdrachtnemer niet akkoord gaan; wij wensen met Opdrachtgever in overleg te gaan over een eventuele verdediging in een procedure. Voorts kunnen wij niet akkoord gaan met een onbeperkte vrijwaring.		De Aanbestedende dienst gaat akkoord met de onderstaande wijzigingen in artikel 23.6 ARVODI-2025: "In afwijking van artikel 19.3 sub c ARVODI 2025, is de aansprakelijkheid van Opdrachtnemer met betrekking tot de in artikel 23.6 ARVODI 2025 omschreven omstandigheden beperkt tot maximaal vier maal de hoogte van de opdrachtwaarde per gebeurtenis en zes maal de hoogte van de opdrachtwaarde per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is, tot een maximum van € 3.000.000,- per gebeurtenis en € 5.000.000,- per contractjaar of gedeelte van een jaar dat de Overeenkomst van kracht is. Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis.

				<p>Deze beperking van de aansprakelijkheid van Opdrachtnemer geldt alleen onder de voorwaarde dat Opdrachtnemer op afdoende wijze het risico van inbreuk op intellectuele eigendomsrechten richting derden afdekt, waarbij Opdrachtnemer het recht van deze derde verkrijgt op het vrijelijk kunnen gebruiken van de verstrekte informatie voor het beoogde doel van het onderzoek, inclusief het uiteindelijke gebruik van de verstrekte informatie door Opdrachtgever. Opdrachtnemer is zelf verantwoordelijk voor de juiste formulering van de te gebruiken met derden overeen te komen juridische voorwaarden. Bij niet dan wel niet op juridisch afdoende wijze van afdekking van dit risico, vervalt de aansprakelijkheidsbeperking van Opdrachtnemer en is Opdrachtnemer onbeperkt aansprakelijk voor mogelijke schade in de zin van artikel 23.6 ARVODI 2025.”</p> <p>Opdrachtgever gaat zo spoedig mogelijk met Opdrachtnemer in overleg met betrekking tot een eventuele verdediging in een juridische procedure.</p>
--	--	--	--	---

<p>26.</p>	<p>Ontbrekende bepalingen</p>	<p>Kunt u akkoord gaan met het aanvullend opnemen van de volgende bepalingen in de te sluiten overeenkomst? Deze bepalingen zijn gebruikelijk in onze branche. Het is van belang dat deze bepalingen overeengekomen worden, omdat het de opdrachtnemer in staat stelt het werk tijdig en naar behoren uit te voeren, waarbij de gedrags- en beroepsregels worden gerespecteerd.</p> <p>Vrijwaring</p> <p>De Opdrachtgever vrijwaart Opdrachtnemer te allen tijde tegen alle vorderingen van derden die voortvloeien uit of samenhangen met door ons verrichte werkzaamheden in relatie met de overeenkomst en/of de prestatie, behoudens indien en voor zover sprake is van opzet of bewuste roekeloosheid van Opdrachtnemer.</p> <p>Ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden</p> <p>De Opdrachtgever zal alle gegevens en bescheiden, die Opdrachtnemer nodig heeft voor het correct en tijdig uitvoeren van de verleende opdracht, tijdig en in de door Opdrachtnemer gewenste vorm en wijze aan Opdrachtnemer ter beschikking te stellen. Opdrachtgever staat in voor de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de aan Opdrachtnemer ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden, ook indien deze via of van derden afkomstig zijn.</p> <p>Beroepsregels</p> <p>De opdracht wordt door Opdrachtnemer uitgevoerd met inachtneming van geldende wet- en regelgeving, de van toepassing zijnde beroepsregels daaronder begrepen. Opdrachtnemer is nimmer gehouden tot enig handelen of nalaten dat met de hiervoor bedoelde wet- en regelgeving strijdig of onverenigbaar is.</p>		<p>Vrijwaring</p> <p>Een Opdrachtnemer dient in de basis zelf de schade te dragen die zij door haar toedoen bij derden veroorzaakt en dit risico op afdoende wijze af te dekken middels een verzekering. Zie specifiek met betrekking tot artikel 23.6 ARVODI-2025, het antwoord op vraag 25.</p> <p>Ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden</p> <p>Niet akkoord zoals door u verwoord. Opdrachtgever zal zich inspannen die gegevens en bescheiden, waarvan Opdrachtgever nodig geacht wordt deze aan te leveren, correct, tijdig en in de Opdrachtnemer gewenste vorm en wijze aan te leveren.</p> <p>Beroepsregels</p> <p>Akkoord.</p> <p>IT-dienstverleners</p> <p>Akkoord.</p> <p>Het delen van informatie met member firms van het netwerk (geheimhouding)</p> <p>Akkoord, onder de voorwaarde dat de in het voorstel omschreven verplichtingen ook hun basis hebben in wettelijke bepalingen.</p>
-------------------	--------------------------------------	---	--	---

		<p>IT-dienstverleners</p> <p>Voor (de uitvoering van) haar dienstverlening maakt Opdrachtnemer gebruik van cloud-toepassingen, e-mailproviders en andere ondersteunende IT (cloud) dienstverleners, onder meer voor onze document managementsystemen, waarbij dossiers en (klant)informatie worden opgeslagen in de cloud. Voor de zeer beperkte gevallen dat deze IT (cloud) dienstverleners, in verband met noodzakelijke technische ondersteuning, beperkte inzage hebben in de vertrouwelijke (klant)informatie, gelden strikte geheimhoudingsafspraken.</p> <p>Voor de goede orde benadrukken wij dat de ondersteuning van onze interne bedrijfsprocessen door betreffende IT (cloud) dienstverleners noodzakelijk is voor de uitvoering van onze dienstverlening, waarbij wij verantwoordelijkheid aanvaarden voor de inzet van deze IT (cloud) dienstverleners en de (de handhaving van de) vertrouwelijkheid van de (klant)informatie. Op grond van het voorgaande verzoeken wij u onderstaand tekstvoorstel op te nemen in de te sluiten overeenkomst. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling in de overeenkomst?</p> <p><i>"Ten behoeve van (de uitvoering van) de Opdracht kunnen Opdrachtgever en Opdrachtnemer door middel van elektronische middelen met elkaar communiceren en/of gebruik maken van elektronische opslag (waaronder cloud-toepassingen), waarbij het Opdrachtnemer is toegestaan vertrouwelijke informatie te verstrekken aan IT (cloud) dienstverleners, op basis van vertrouwelijkheid en uitsluitend ter ondersteuning van de bedrijfsvoering van Opdrachtnemer.</i></p>		
--	--	--	--	--

		<p><i>Opdrachtnemer blijft jegens Opdrachtgever verantwoordelijk voor de geheimhouding van de vertrouwelijke informatie door de betreffende IT (cloud) dienstverleners."</i></p> <p>Het delen van informatie met member firms van het netwerk (geheimhouding)</p> <p>Wij zijn onderdeel van een internationaal netwerk van zelfstandige lokale juridische entiteiten (member firms) die onder dezelfde naam professionele diensten, waaronder accountants- en adviesdiensten, verlenen. Binnen ons internationale netwerk gebruiken wij gedeelde IT-systemen (o.a. CRM, boekhouding en facturatie) en hanteren wij netwerkbrede policies & standards op het gebied van (informatie)beveiliging, quality assurance, compliance, gedragscode, etc.</p> <p>Wij zijn als internationaal accountantsnetwerk gebonden aan onafhankelijkheidswet- en regelgeving alsmede kwaliteitseisen en overige beroepsregels voor accountants. Het is in dat kader voor ons essentieel dat wij daar waar noodzakelijk, opdrachtinformatie met andere member firms kunnen delen, bijvoorbeeld om independence checks uit te voeren (als een member firm accountantsdiensten voor een klant uitvoert, kan de onafhankelijkheidswet- en regelgeving verbieden dat een andere member firm van ons netwerk adviesdiensten aan diezelfde klant verleent). Daarnaast kan het nodig zijn dat opdrachtinformatie met een andere member firm wordt gedeeld ten behoeve van kwaliteitsreviews die door die andere member firm uitgevoerd moeten worden. In dat kader zijn wij als accountantsorganisatie wettelijk verplicht om interne kwaliteitsreviews uit te voeren op het</p>		
--	--	--	--	--

		<p>uitgevoerde werk; iedere accountantsorganisatie kent een intern inspectieprogramma dat steekproefsgewijs afgeronde controles op kwaliteit beoordeelt, ter waarborging van de kwaliteit van accountantsdiensten ten opzichte van klanten en het maatschappelijk verkeer. Wij hebben dit zo ingericht dat member firms bij elkaar deze kwaliteitscontroles uitvoeren. Kunt u akkoord gaan met het opnemen van onderstaande bepaling in de overeenkomst?</p> <p><i>"Het is Opdrachtnemer toegestaan om vertrouwelijke informatie te delen met andere member firms die tot zijn netwerk behoren, mits deze member firms gebonden zijn aan strikte geheimhoudingsverplichtingen (waar Opdrachtnemer jegens Opdrachtgever voor instaat). Deze verstrekking vindt slechts plaats op een "need to know" basis in het kader van risk management en quality review vereisten en/of in het kader van de uitvoering van de werkzaamheden."</i></p>		
--	--	---	--	--